2025/1799

2025.9.9.

A TANÁCS (EU) 2025/1799 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2025. augusztus 8.)

az Ukrajna-eszköz Ukrajna-terve keretében nyújtott hiteltámogatás negyedik részletének kifizetésére vonatkozó feltételek kielégítő teljesítésének megállapításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az Ukrajna-eszköz létrehozásáról szóló, 2024. február 29-i (EU) 2024/792 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 26. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) Az Ukrajna-eszköz (a továbbiakban: az eszköz) I. pillére legfeljebb 38 270 000 000 EUR pénzügyi támogatást bocsát Ukrajna rendelkezésére a 2024–2027-es időszakra nem visszafizetendő támogatás és hitel formájában. Az I. pillér keretében a finanszírozás elosztása főként az Ukrajna-eszköz Ukrajna-terve (a továbbiakban: a terv) alapján történik. A terv meghatározza Ukrajna reform- és beruházási menetrendjét, valamint az eszköz I. pillére keretében történő finanszírozáshoz kapcsolódó minőségi és mennyiségi lépéseket.

(2) Az (EU) 2024/792 rendelet 19. cikke alapján a Tanács elfogadta a terv értékelésének jóváhagyásáról szóló (EU) 2024/1447 végrehajtási határozatot ([2]). A terv nyomon követésének és végrehajtásának ütemtervét – beleértve az eszköz I. pillérének keretébe tartozó finanszírozáshoz kapcsolódó minőségi és mennyiségi lépéseket is – az említett határozat melléklete határozza meg.

(3) Az (EU) 2024/1447 végrehajtási határozattal a terv rendelkezésére bocsátott pénzügyi források teljes összege 32 270 000 000 EUR-t tesz ki, ebből 5 270 000 000 EUR nem visszafizetendő pénzügyi támogatás, legfeljebb 27 000 000 000 EUR pedig hitel.

(4) Az (EU) 2024/792 rendelet 24. és 25. cikkével összhangban Ukrajna számára 6 000 000 000 EUR rendkívüli áthidaló finanszírozást, valamint 1 890 000 000 EUR előfinanszírozást folyósítottak, amely a terv keretében az országnak nyújtható hiteltámogatás 7 %-ának megfelelő előlegfizetést jelent.

(5) Az (EU) 2024/792 rendelet 26. cikkének (4) bekezdésével összhangban a terv első három részletében 11 939 263 363 EUR folyósítására került sor Ukrajna számára, amelyből nem visszafizetendő pénzügyi támogatás formájában 3 400 000 000 EUR-t, hitel formájában pedig 8 307 021 428 EUR-t folyósítottak. Az Unió és Ukrajna között az (EU) 2024/792 rendelet 22. cikke alapján megkötött hitelmegállapodással összhangban az első három részletből 625 259 677 EUR összeget a hitel előfinanszírozásának elszámolására használtak fel.

(6) Az (EU) 2024/792 rendelet 26. cikkének (2) bekezdésével összhangban Ukrajna 2025. június 6-án kellően indokolt kérelmet nyújtott be, amely a hiteltámogatás negyedik részlete egy részének – mintegy 3 286 218 317 EUR-nak – a kifizetésére irányult. A kérelemhez csatolták az Unió és Ukrajna között az (EU) 2024/792 rendelet 9., 10., illetve 22. cikke alapján létrejött keretmegállapodás 12. cikkében, finanszírozási megállapodás 5. cikkében, illetve hitelmegállapodás 6. cikkében előírt, a 13 mennyiségi és minőségi lépés kielégítő teljesítését bizonyító dokumentumokat és minden egyéb dokumentumot.

([1]) HL L, 2024/792, 2024.2.29., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.
([2]) A Tanács (EU) 2024/1447 végrehajtási határozata (2024. május 14.) az Ukrajna-terv értékelésének jóváhagyásáról (HL L, 2024/1447, 2024.5.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

(7) A 13 lépés a tervnek a közigazgatási reformról, a közszektor eszközeinek kezeléséről, a humán tőkéről, a decentralizációról és regionális politikáról, az agrár-élelmiszeripari ágazatról, a kritikus fontosságú nyersanyagok kezeléséről, a digitális átállásról, valamint a zöld átállásról és környezetvédelemről szóló fejezeteiben meghatározott különböző reformokhoz kapcsolódik. Hatályba lépett a közszolgálati díjazásról, az iskola előtti nevelésről, a közpolitikával kapcsolatos nyilvános konzultációkról, az állami információs erőforrások és a kritikus információs infrastruktúra kiberbiztonsági képességeinek megerősítéséről, valamint az állami éghajlat-politikáról szóló jogszabály. Elfogadták az ukrán kultúra fejlesztésére irányuló stratégiát, a közszolgáltatások digitalizációjára vonatkozó, 2026-ig szóló cselekvési tervet, valamint a nemzeti kibocsátáskereskedelmi rendszer létrehozására irányuló cselekvési tervet. Ukrajna elfogadta továbbá a közszolgáltatási kötelezettségekkel és a nem közszolgáltatási kötelezettségekkel kapcsolatos tevékenységek elkülönítésére vonatkozó ütemtervet, az öntözőrendszer fejlesztésére vonatkozó hosszú távú tervet, valamint a rádióspektrum-kiosztásra és -használatra vonatkozó felülvizsgált tervet. Emellett korszerűsített elektronikus kormányzati szolgáltatást hoztak létre a felszín alatti ásványkincsek kitermelői számára.

(8) Az (EU) 2024/792 rendelet 26. cikkének (3) bekezdésével összhangban a Bizottság részletesen értékelte az Ukrajna által benyújtott kérelmet, és az e határozat mellékletében foglaltak szerint a negyedik részlethez előírt 16 lépésből 13 kielégítő teljesítését pozitívan értékelte. Erre a pozitív értékelésre a terv végrehajtásával összefüggésben került sor. Az uniós csatlakozási folyamat elő fogja mozdítani az uniós vívmányokkal való további összehangolást.

(9) Ukrajna nem változtatta meg a terv korábbi részleteihez kapcsolódó azon lépésekkel összefüggő intézkedéseket, amelyeket már kielégítően teljesített.

(10) A Bizottság értékelése szerint emellett Ukrajna továbbra is teljesíti az uniós támogatásnak az (EU) 2024/792 rendelet 5. cikkében meghatározott előfeltételét. Így különösen Ukrajna továbbra is fenntartja és tiszteletben tartja a hatékony demokratikus mechanizmusokat – többek között a többpárti parlamentáris rendszert – és a jogállamiságot, valamint garantálja az emberi jogoknak – köztük a kisebbségekhez tartozó személyek jogainak – a tiszteletben tartását.

(11) E határozatnak ezért meg kell állapítania, hogy a terv szerinti negyedik részlet 16 lépéséből 13 kifizetésének releváns feltételei kielégítő módon teljesültek.

(12) Tekintettel az Ukrajna előtt álló nehéz költségvetési helyzetre, rendkívül fontos a források mihamarabbi folyósítása. A helyzet sürgősségére tekintettel és a folyamat felgyorsítása érdekében e határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján hatályba kell lépnie, és azt elfogadásának napjától alkalmazni kell,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Bizottság által az (EU) 2024/792 rendelet 26. cikkével összhangban benyújtott, az e határozathoz csatolt értékelés alapján a Tanács megállapítja, hogy a hiteltámogatás negyedik részletének 3 286 218 317 EUR összegű részleges kifizetése tekintetében kielégítően teljesültek a releváns feltételek.

2. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ezt a határozatot az elfogadásának napjától kell alkalmazni.

Kelt Brüsszelben, 2025. augusztus 8-án.

a Tanács részéről

az elnök

M. BJERRE

MELLÉKLET

Az Ukrajna-terv negyedik részletéhez kapcsolódó lépések kielégítő teljesítésének értékelése

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az (EU) 2024/792 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]) 26. cikkével összhangban Ukrajna 2025. június 6-án részleges kifizetés iránti kérelmet nyújtott be az Ukrajna-terv negyedik részletére vonatkozóan. A kifizetési kérelem alátámasztására Ukrajna indokolást nyújtott be arra vonatkozóan, hogy az (EU) 2024/1447 tanácsi végrehajtási határozatban ([2]) foglaltaknak megfelelően kielégítően teljesített 13 lépést.

Az Ukrajna által szolgáltatott információk alapján tehát 13 lépés kielégítően teljesítettnek tekinthető.

A közigazgatási reformról szóló **1. fejezet** részeként hatályba lépett a közszolgálati díjazás reformjáról szóló jogszabály.

A közszektor eszközeinek kezeléséről szóló **6. fejezet** részeként elfogadták a közszolgáltatási kötelezettségekkel és a nem közszolgáltatási kötelezettségekkel kapcsolatos tevékenységek elkülönítésére vonatkozó ütemtervet.

A humán tőkéről szóló **7. fejezet** részeként hatályba lépett az iskola előtti nevelésről szóló jogszabály, és elfogadták az ukrán kultúra fejlesztésére irányuló stratégiát.

A decentralizációról és regionális politikáról szóló **9. fejezet** részeként hatályba lépett a közpolitikával kapcsolatos nyilvános konzultációkra vonatkozó jogszabály.

Az agrár-élelmiszeripari ágazatról szóló **12. fejezet** részeként létrehozták és üzembe helyezték a földtulajdonviszonyok nyilvános nyomon követésére szolgáló automatizált rendszert, és elfogadták az öntözőrendszerre vonatkozó hosszú távú tervet.

A kritikus fontosságú nyersanyagok kezeléséről szóló **13. fejezet** részeként létrehozták és üzembe helyezték a korszerűsített elektronikus kormányzati szolgáltatást a felszín alatti ásványkincsek kitermelői számára.

A digitális átállásról szóló **14. fejezet** részeként hatályba lépett a kiberbiztonság megerősítéséről szóló jogszabály, és elfogadták a rádióspektrum használatára és a közszolgáltatások digitalizációjára vonatkozó cselekvési terveket.

A zöld átállásról és környezetvédelemről szóló **15. fejezet** részeként hatályba lépett az állami éghajlat-politikáról szóló jogszabály, és elfogadták a nemzeti kibocsátáskereskedelmi rendszer létrehozására irányuló cselekvési tervet.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/792 rendelete (2024. február 29.) az Ukrajna-eszköz létrehozásáról (HL L, 2024/792, 2024.2.29., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

([2]) A Tanács (EU) 2024/1447 végrehajtási határozata (2024. május 14.) az Ukrajna-terv értékelésének jóváhagyásáról (HL L, 2024/1447, 2024.5.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj). A tanácsi végrehajtási határozat melléklete: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CONSIL%3AST_9492_2024_ADD_1&qid=1716536456361.

1.1. lépés

A lépés neve: A közszolgálati díjazási reform jogszabályi módosításainak hatálybalépése
Kapcsolódó reform/beruházás: 1. reform A közszolgálati díjazás reformja
Finanszírozási forrás: hitel
Kontextus A tanácsi végrehajtási határozat melléklete a következő követelményt határozza meg az 1.1. lépésre vonatkozóan: *„Olyan jogszabályok hatálybalépése (beleértve a szükséges származtatott jogi és normatív aktusok elfogadását), amelyek megfelelnek a közigazgatásra vonatkozó OECD/SIGMA-elveknek. A jogszabály a következő fő területekre összpontosít:* — *az álláshelyek funkcionális besorolásán alapuló javadalmazás bevezetése,* — *a bérek egyértelmű elkülönítése rögzített vagy garantált (éves szinten legalább 70 %-os) és változó (éves szinten legfeljebb 30 %-os) részekre,* — *a szolgálati idő után járó pótlék 50 %-ról 30 %-ra csökkentése.”* Az 1.1. lépés az 1. fejezeten (közigazgatási reform) belüli 1. reform végrehajtásához kapcsolódó egyetlen lépés.
Benyújtott bizonyítékok 1. összefoglaló dokumentum, amely kellően megindokolja, hogy a lépést miként teljesítették kielégítő módon a tanácsi végrehajtási határozat mellékletében meghatározott követelményekkel összhangban; 2. *az egyes ukrán törvényeknek a köztisztviselők munkaköri besoroláson alapuló díjazására vonatkozó egységes megközelítés végrehajtása tekintetében történő módosításáról szóló,* 2025. június 4-i 4282-IX. sz. ukrán törvény másolata; 3. *a köztisztviselők álláshely-besoroláson alapuló díjazására vonatkozó feltételek bevezetésének előkészítéséről szóló,* 2025. október 23-i 1109. sz. ukrán minisztertanácsi határozat másolata; 4. *a közszolgálati álláshelyek besorolására vonatkozó néhány kérdésről szóló,* 2025. április 1-jei 369. sz. ukrán minisztertanácsi határozat másolata; 5. *a köztisztviselői munkaügyi alapnak az állami szerven belüli létrehozására vonatkozó eljárás jóváhagyásáról szóló,* 2025. június 6-i 668. sz. ukrán minisztertanácsi határozat másolata; 6. *a köztisztviselők 2025. évi álláshely-besoroláson alapuló díjazásának kérdéséről szóló,* 2023. december 29-i 1409. sz. ukrán minisztertanácsi határozat másolata; 7. *a 2023. december 29-i 1409. sz. ukrán minisztertanácsi határozat módosításairól szóló,* 2025. június 6-i 667 sz. ukrán minisztertanácsi határozat másolata; 8. *a jogalkotó hatóság apparátusába tartozó köztisztviselők díjazásának egyes kérdéseiről szóló,* 2025. április 11-i 419. sz. ukrán minisztertanácsi határozat másolata; 9. *az ukrán Verhovna Rada titkárságán betöltött tipikus közszolgálati álláshelyek katalógusáról szóló,* az ukrán Verhovna Rada elnöke által jóváhagyott, 2025. január 31-i 128. sz. rendelet másolata; 10. *az államtitkokhoz hozzáférést biztosító munkát végző állampolgároknak nyújtott kompenzáció típusairól, mértékéről és eljárásáról szóló,* 1994. június 15-i 414. sz. ukrán minisztertanácsi határozat másolata.

Elemzés

Az ukrán hatóságok által benyújtott indokolás és érdemi bizonyítékok az 1.1. lépés valamennyi alkotóelemére kiterjednek.

Az 1. fejezeten (közigazgatási reform) belüli 1. reform célja, hogy átlátható, méltányos és kiszámítható közszolgálati díjazási rendszert vezessen be a közigazgatásra vonatkozó OECD/SIGMA-elvekkel összhangban. E célból az ukrán parlament 2025. március 11-én elfogadta a 4282-IX. sz. törvényt, amelyet Ukrajna elnöke 2025. június 4-én aláírt. A törvény 2025. április 1-jén hatályba lépett, és a vonatkozó másodlagos jogszabályokat 2025. június 6-ig elfogadták.

A törvény valamennyi állami szervnél kötelező funkcionális munkakör-besorolási rendszert vezet be az összes közszolgálati álláshelyre vonatkozóan. Az álláshelyeket közös funkcionális fókuszú csoportokra osztják, és az összetettség és felelősség alapján minden csoportot szintekre osztanak fel.

A Minisztertanács jóváhagyja a tipikus közszolgálati álláshelyek országos katalógusát és az álláshelyek betöltésének kritériumait, és egyúttal kötelező erejű módszertant ad ki. Valamennyi állami hatóságnak ezt a módszertant kell alkalmaznia a munkakörök katalógusba való besorolásakor. A munkakörök ilyetén besorolása közvetlenül kapcsolódik a bérezéshez, mivel a hivatalos illetményösszegeket a katalógus alapján határozzák meg. Minden álláshelyet megfeleltetnek egy egyenértékű ukrán magánszektorbeli szerepkörnek, és az illetménytáblákat évente frissítik.

Emellett a törvény a köztisztviselők díjazásának változó összetevőjét a havi és éves illetményük 30 %-ában maximálja, biztosítva, hogy a rögzített összetevő a havi és éves illetményük legalább 70 %-át tegye ki.

Végezetül a törvény korlátozza a szolgálati idő szerinti díjazást: az a köztisztviselői illetmény 2 %-a a közszolgálati pályán töltött minden naptári év után, de nem haladhatja meg a teljes hivatalos illetmény 30 %-át.

Ezek a jogszabályi változások Ukrajna közszolgálati díjazási rendszerét a közigazgatásra vonatkozó OECD/SIGMA-elvekkel, különösen a 11. elvvel való szorosabb összehangolás irányába mozdították el: „A köztisztviselők ösztönzést kapnak, díjazásuk tisztességes és versenyképes, és munkakörülményeik megfelelőek”.

Ez az elv kimondja, hogy a közigazgatás *„a munkaköri besorolás szerinti alapilletmény meghatározásával előmozdítja az egyenlő munkáért járó egyenlő díjazást. A járadékokat és egyéb juttatásokat a törvényben meghatározott objektív kritériumokra alapozza, és biztosítja, hogy a díjazás mentesüljön a hátrányos megkülönböztetéstől.”*

A Bizottság értékelése: kielégítő módon teljesült.

6.6. lépés

A lépés neve: A közszolgáltatási kötelezettségekkel és a nem közszolgáltatási kötelezettségekkel kapcsolatos tevékenységek elkülönítésére vonatkozó ütemterv elfogadása

Kapcsolódó reform/beruházás: 3. reform Az állami tulajdonú vállalatok közszolgáltatási kötelezettségekkel és nem közszolgáltatási kötelezettségekkel kapcsolatos tevékenységeinek számviteli elkülönítése

Finanszírozási forrás: hitel

Kontextus

A tanácsi végrehajtási határozat melléklete a következő követelményt határozza meg a 6.6. lépésre vonatkozóan:

„Egy olyan ütemterv elfogadása és közzététele, amely meghatározza a közszolgáltatási kötelezettségekkel kapcsolatos és a nem közszolgáltatási kötelezettségekkel kapcsolatos tevékenységek kötelező strukturális elkülönítéséhez szükséges lépéseket a közszolgáltatási kötelezettségekben részt vevő állami tulajdonú vállalatok esetében. Az ütemterv azon alapul, hogy jelenleg milyen szinten áll a szükséges számviteli megközelítések elfogadása, és operatív lépéseket tartalmaz arra vonatkozóan, hogy hogyan végezhető el a számviteli elkülönítés a szükséges változtatások végrehajtásának különböző fázisainál tartó vállalatok esetében. Az ütemterv leírja, hogy miként történik majd a közszolgáltatási kötelezettségekkel kapcsolatos tevékenységek és a nem közszolgáltatási kötelezettségekkel kapcsolatos tevékenységek számviteli elkülönítése azon legfontosabb állami tulajdonú vállalatok esetében, amelynek vonatkozásában a minisztertanácsi határozat ezt jóváhagyta.”

A 6.6. lépés a 6. fejezeten (a közszektor eszközeinek kezelése) belüli 3. reform végrehajtásához kapcsolódó három lépés közül az első. Ezt követi az ütemtervben azonosított jogszabályi változások hatálybalépésével kapcsolatos (2025 harmadik negyedévében esedékes) 6.7. lépés, valamint a közszolgáltatási kötelezettségekkel kapcsolatos és a nem közszolgáltatási kötelezettségekkel kapcsolatos tevékenységek strukturális számviteli elkülönítéséről szóló független ellenőrzési jelentés benyújtásával kapcsolatos (2027 negyedik negyedévében esedékes) 6.8. lépés.

Benyújtott bizonyítékok

1. összefoglaló dokumentum, amely kellően megindokolja, hogy a lépést miként teljesítették kielégítő módon a tanácsi végrehajtási határozat mellékletében meghatározott követelményekkel összhangban;
2. *az állami tulajdonú vállalatok közszolgáltatási kötelezettségekkel és nem közszolgáltatási kötelezettségekkel kapcsolatos tevékenységeinek számviteli elkülönítéséről szóló cselekvési terv jóváhagyásáról szóló*, 2025. április 4-i 308-r. sz. minisztertanácsi rendelet másolata;
3. *az állami tulajdonú vállalatok közszolgáltatási kötelezettségekkel és nem közszolgáltatási kötelezettségekkel kapcsolatos tevékenységeinek számviteli elkülönítéséről szóló* cselekvési terv másolata, a 2025. április 4-i 308-r. sz. minisztertanácsi rendelet függelékeként, közzétéve itt: https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-planu-zakhodiv-shchodo-rozmezhuvannia-diialnosti-subiektiv-hospodariuvannia-derzhavnoho-sektoru-ekonomiky-308r-040425;
4. *az állami tulajdonban tartott 33 legnagyobb állami tulajdonú vállalat jegyzékéről szóló*, 2024. november 29-i 122. sz. minisztertanácsi határozat másolata.

Elemzés

Az ukrán hatóságok által benyújtott indokolás és érdemi bizonyítékok a 6.6. lépés valamennyi alkotóelemére kiterjednek.

A 6. fejezeten (a közszektor eszközeinek kezelése) belüli 3. reform célja a versenyfeltételek tisztességesebbé tétele, valamint az uniós vívmányokhoz való további közelítés az állami tulajdonú vállalatok közszolgáltatási kötelezettségekkel és nem közszolgáltatási kötelezettségekkel kapcsolatos tevékenységeinek számviteli elkülönítése révén. E célból Ukrajna Minisztertanácsa a 2025. április 4-i 308-r. sz. rendelet formájában cselekvési tervet fogadott el és tett közzé a közszolgáltatási kötelezettségeket teljesítő állami tulajdonú vállalatok számviteli elkülönítésére vonatkozóan.

A cselekvési terv horizontális fogalommeghatározást vezet be a közszolgáltatási kötelezettségekre vonatkozóan, amelyet az állami tulajdonú vállalatokra, valamint a különböző gazdasági ágazatokban – többek között az energiaiparban, a közlekedésben és a postai szolgáltatásokban – tevékenykedő magánvállalkozásokra is alkalmazni kell. Ez a fogalommeghatározás összhangban van a közszolgáltatási kötelezettségeknek a 2024 novemberében elfogadott, állami tulajdonra vonatkozó ukrán politikában szereplő fogalommeghatározásával, és magában foglalja az általános gazdasági érdekű szolgáltatások fogalmát.

Ezt a fogalommeghatározást várhatóan 2025 harmadik negyedévéig átültetik az elsődleges jogba az Ukrajna-terv szerinti következő teljesítendő feladatok részeként. Összességében a cselekvési terv meghatározza a számviteli elkülönítés végrehajtásához szükséges jogszabályi változtatásokat, ideértve a közszolgáltatási kötelezettségeket teljesítő állami tulajdonú vállalatok számviteli elkülönítésre vonatkozó jogi kötelezettségét.

A jogszabályi változások mellett a cselekvési terv konkrét operatív lépéseket vázol fel az állami tulajdonú vállalatok számára a számviteli elkülönítés 2027-ig történő teljesítésére. Ezek a lépések magukban foglalják azt a követelményt, hogy az állami tulajdonú vállalatoknak elemezniük kell a közszolgáltatási kötelezettségekkel és a kereskedelmi tevékenységekkel összefüggő bevételeket, kiadásokat, eszközöket és kötelezettségeket.

Emellett az állami tulajdonú vállalatoknak a weboldalukon közzé kell tenniük a rájuk bízott közszolgáltatási kötelezettségek jegyzékét. Ezek az operatív lépések a közszolgáltatási kötelezettségekben részt vevő valamennyi állami tulajdonú vállalatra vonatkoznak, különösen a 2024. december 29-i 122. sz. minisztertanácsi határozatban azonosított 33 legnagyobb állami tulajdonú vállalatra.

A Bizottság értékelése: kielégítő módon teljesült.

7.2. lépés

A lépés neve: Az iskola előtti nevelésről szóló jogszabály hatálybalépése

Kapcsolódó reform/beruházás: 2. reform Az iskola előtti nevelés javítása

Finanszírozási forrás: hitel

Kontextus

A tanácsi végrehajtási határozat melléklete a következő követelményt határozza meg a 7.2. lépésre vonatkozóan:

„Az iskola előtti nevelésről szóló ukrán törvény hatálybalépése a magas színvonalú kisgyermekkori nevelésről szóló, 2019. május 22-i tanácsi ajánlással összhangban. A törvény a következő fő területekre összpontosít:

— *a kisgyermekek és óvodáskorú gyermekek iskola előtti neveléshez való hozzáférésének garantálása,*

— *méltányos szabályok az oktatási szolgáltatások piacán iskola előtti nevelési tevékenységet végző oktatási intézmények működésére vonatkozóan,*

— *tisztességes munkakörülmények az iskola előtti nevelés területén dolgozó munkavállalók számára,*

— *az iskola előtti nevelést nyújtó szolgáltatók alkotta rugalmas és hatékony hálózat működésére vonatkozó szabályok.”*

A 7.2. lépés a 7. fejezeten (humán tőke) belüli 2. reform végrehajtásához kapcsolódó egyetlen lépés.

Benyújtott bizonyítékok

1. összefoglaló dokumentum, amely kellően megindokolja, hogy a lépést miként teljesítették kielégítő módon a tanácsi végrehajtási határozat mellékletében meghatározott követelményekkel összhangban;
2. *az iskola előtti nevelésről szóló,* 2024. június 6-i 3788-IX. sz. ukrán törvény másolata;
3. a 3788-IX. sz. törvény hatálybalépésének időpontját módosító, 2024. november 19-i 4059-IX. sz. ukrán törvény (*„2025. évi költségvetési törvény”*) másolata.

Elemzés

Az ukrán hatóságok által benyújtott indokolás és érdemi bizonyítékok a 7.2. lépés valamennyi alkotóelemére kiterjednek.

A 7. fejezeten (humán tőke) belüli 2. reform célja, hogy biztosítsa a minőségi iskola előtti neveléshez való hozzáférést azzal a céllal, hogy növelje az óvodáskorú gyermeket nevelő nők munkaerőpiaci részvételét. E célból az ukrán parlament 2024. június 6-án elfogadta az iskola előtti nevelésről szóló 3788-IX. sz. törvényt. Ez a – 4059-IX. sz. törvény 31. cikkének (2) bekezdésével módosított – törvény 2025. január 1-jén hatályba lépett.

A törvény egyik alapelve az elérhetőség, amely biztosítja, hogy a gyermekek a tartózkodási helytől és jövedelmi szinttől függetlenül hozzáférhessenek a kisgyermekkori és az iskola előtti neveléshez. Az állami és önkormányzati intézményekben ingyenes iskola előtti nevelést fognak biztosítani minden gyermek számára, helyzetüktől függetlenül.

Az elérhetőség javítása érdekében a törvény felvázolja a legfontosabb szempontokat az iskola előtti nevelésben részt vevő különböző szereplők és szervek, köztük az állami hatóságok, a helyi önkormányzatok és az óvodai intézmények vezetői számára. Ezek a területi megközelíthetőséghez, a közelséghez és az épületek oktatási szolgáltatások nyújtására való alkalmasságához kapcsolódnak.

A törvény általános keretet vezet be az iskola előtti nevelési rendszer szabályozására, és a rendszer jogi, szervezeti és gazdasági elveinek meghatározásával egyenlő versenyfeltételeket teremt a különböző operatív szervek között. Ezek az új szabályok az iskola előtti nevelési szolgáltatásokat nyújtó valamennyi (állami és magán) szervezetre vonatkoznak. Központi szinten a kormánynak ki kell dolgoznia az iskola előtti nevelésre vonatkozó nemzeti normákat. Helyi szinten minden iskola előtti nevelési intézménynek olyan oktatási programokat kell kidolgoznia, amelyek tiszteletben tartják a nemzeti normákat, és megfelelnek azoknak. Az iskola előtti nevelési rendszer minőségének nyomon követése és a nemzeti normáknak való megfelelésének biztosítása érdekében a törvény belső és külső minőségbiztosítási rendszert hoz létre.

A törvény javítja az iskola előtti nevelési ágazatban dolgozó valamennyi munkavállaló munkakörülményeit, ideértve a személyzet és az intézményvezetők közötti kapcsolatot szabályozó rendelkezéseket is. Szabályozza a munkaidőt a nevelőtestület munkaterhének csökkentése érdekében. Emellett lehetővé teszi az iskola előtti nevelési intézmények vezetői számára, hogy a központilag meghatározott összegeken felüli illetményben és pénzbeli juttatásban részesítsék munkavállalóikat.

A törvény egyértelműen meghatározza az iskola előtti nevelést nyújtók feladatköreit, jogait és kötelezettségeit. A cserék és a hálózatok előmozdítása érdekében az iskola előtti nevelési intézményeknek lehetőségük van a különböző intézmények oktatóit tömörítő közös pedagógiai tanácsokat létrehozni. A törvény emellett előmozdítja és ösztönzi az iskola előtti nevelést nyújtó ukrajnai és külföldi szolgáltatók közötti együttműködést.

Összességében az iskola előtti nevelésről szóló törvény összhangban van a magas színvonalú kisgyermekkori nevelési és gondozási rendszerekről szóló tanácsi ajánlás általános elveivel. Idetartozik a törvény azon általános célkitűzése, hogy jogi keretet hozzon létre az ukrajnai iskola előtti nevelés szabályozására, valamint hogy javítsa a kisgyermekkori nevelési és gondozási szolgáltatások elérhetőségét, megfizethetőségét és inkluzivitását.

A Bizottság értékelése: kielégítő módon teljesült.

7.11. lépés

A lépés neve: Az ukrán kultúra fejlesztésére irányuló stratégia elfogadása

Kapcsolódó reform/beruházás: 9. reform A kulturális fejlődés javítása

Finanszírozási forrás: hitel

Kontextus

A tanácsi végrehajtási határozat melléklete a következő követelményt határozza meg a 7.11. lépésre vonatkozóan:

„Minisztertanácsi rendelet elfogadása az ukrán kultúra fejlesztésére irányuló stratégia jóváhagyásáról. A stratégia a következő fő területekre összpontosít:

— *az ukrán nép kulturális örökségének és tulajdonának megőrzése, védelme és népszerűsítése a közös európai kulturális térség szerves részeként, a nemzeti emlékezet megőrzése,*

— *magas színvonalú és hozzáférhető kulturális szolgáltatások biztosítása, valamint a kreatív önmegvalósítás lehetővé tétele az emberek számára,*

— *az ukrán kulturális intézmények kapacitásának bővítése a hozzáférhetőség javítása, a kulturális részvétellel kapcsolatos bevált gyakorlatok megosztása és a nemzetközi kulturális kapcsolatok megerősítése érdekében,*

— *a szociális innovációnak és a foglalkoztatás egyik hajtóerejének számító kreatív ágazat támogatása, valamint intézményi kapacitásainak bővítése.”*

A 7.11. lépés a 7. fejezeten (humán tőke) belüli 9. reform végrehajtásához kapcsolódó egyetlen lépés.

Benyújtott bizonyítékok

1. összefoglaló dokumentum, amely kellően megindokolja, hogy a lépést miként teljesítették kielégítő módon a tanácsi végrehajtási határozat mellékletében meghatározott követelményekkel összhangban;
2. *az ukrán kultúra fejlesztésére irányuló, a 2025–2030-as időszakra vonatkozó stratégia jóváhagyásáról szóló,* 2025. március 28-i 293-r. sz. minisztertanácsi határozat másolata;
3. *az ukrán kultúra fejlesztésére irányuló, a 2025–2030-as időszakra vonatkozó stratégia* másolata a 2025. március 28-i 293-r. sz. határozat függelékeként.

Elemzés

Az ukrán hatóságok által benyújtott indokolás és érdemi bizonyítékok a 7.11. lépés valamennyi alkotóelemére kiterjednek.

A 7. fejezeten (humán tőke) belüli 9. reform célja, hogy előmozdítsa Ukrajna kulturális örökségét. E célból a 2025. március 28-i 293-r. sz. rendelettel elfogadták az ukrán kultúra fejlesztésére irányuló, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó stratégiát.

A stratégia meghatározza az ukrán kultúra 2030-ig történő fejlesztésére vonatkozó célokat és a kapcsolódó intézkedéseket. A stratégiai célok a következők: i. az ukrán nép kulturális örökségének és kulturális értékeinek védelme, megőrzése és előmozdítása; ii. a humántőke megerősítése korszerűsített kulturális szolgáltatások révén; iii. a kulturális és kreatív ágazatok intézményi kapacitásának javítása; valamint iv. az ukrán kultúra további integrálása az európai és nemzetközi kulturális folyamatokba.

A kulturális örökség védelme, megőrzése és előmozdítása érdekében a stratégia olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek javítják a kulturális örökség kezelését mind a tárgyi (ingó és ingatlan), mind a szellemi kulturális javak tekintetében.

Ezek az intézkedések a kulturális örökség védelmére vonatkozó szabályozási keret felülvizsgálatára, a kulturális javakkal kapcsolatos károk és kockázatok hatékony értékelési rendszerének bevezetésére, valamint a múzeumi gyűjtemények biztonsági fenyegetések esetén történő evakuálási folyamatának javítására irányulnak.

További intézkedések irányulnak a tárgyi és szellemi kulturális örökség dokumentálására szolgáló modern digitális infrastruktúra fejlesztésére, az összetűzések során megsérült vagy megsemmisült ingatlan kulturális javakkal kapcsolatos helyreállítási módszerek javítására, a kulturális gyakorlatok oktatásba való integrálására a nemzeti emlékezet megőrzése érdekében, valamint a kulturális örökséggel foglalkozó szakembereknek szóló oktatási programok bevezetésére.

A humántőke megerősítése érdekében a stratégia intézkedéseket irányoz elő a kulturális szolgáltatások minőségének javítására és az emberek kreatív önmegvalósításának előmozdítására. Ezek az intézkedések a magas színvonalú ukrán nyelvi kulturális szolgáltatások elérhetőségének a digitális technológia révén történő kiterjesztésére, a kreatív ágazatban a projektfinanszírozáshoz való hozzáférés megkönnyítésére, a kreatív vállalkozásokat támogató célzott képzési programok létrehozására, valamint a kreatív termékekre vonatkozó szellemitulajdon-jogokkal kapcsolatos tudatosság növelésére összpontosítanak.

A kulturális ágazat intézményi kapacitásának javítása érdekében a stratégia intézkedéseket tartalmaz a kulturális intézmények irányítási és finanszírozási rendszerei hatékonyságának felülvizsgálatára, a digitális szolgáltatások elérhetőségének javítására és az ágazatközi partnerségek előmozdítására.

A stratégia az ukrán kultúra európai és nemzetközi szintű további integrációját célzó intézkedéseket is előirányoz. Ez magában foglalja a partnerországok kulturális intézményeivel való együttműködés előmozdítását csereprogramok és kreatív termékek társfinanszírozása révén, az ukrán kreatív ágazati szereplők nemzetközi piaci jelenlétének kiterjesztését, valamint Ukrajna aktív részvételének biztosítását a kulturális és kreatív ágazatokban működő nemzetközi szervezetek tevékenységeiben, például a Kreatív Európa programon keresztül.

Végezetül a kreatív ágazatokat támogató intézkedések közé tartozik a szakmai képesítési rendszer felülvizsgálata és a kortárs művészetnek mint a társadalmi innováció hajtóerejének előmozdítása a kortárs művészeti projektek finanszírozásához való nemzeti és helyi szintű hozzáférés javítása révén.

Az intézkedések a kreatív ágazatban működő főbb ukrán közintézmények – például az Ukrán Állami Filmügynökség és az Ukrán Könyvintézet – kapacitásának, irányításának és finanszírozási rendszereinek javítására is összpontosítanak.

A Bizottság értékelése: kielégítő módon teljesült.

9.4. lépés

A lépés neve: A közpolitikával kapcsolatos nyilvános konzultációkra vonatkozó jogszabály hatálybalépése késleltetett alkalmazással
Kapcsolódó reform/beruházás: 2. reform A polgárok fokozott bevonása a helyi szintű döntéshozatali folyamatba
Finanszírozási forrás: hitel
Kontextus A tanácsi végrehajtási határozat melléklete a következő követelményt határozza meg a 9.4. lépésre vonatkozóan: *„A nyilvános konzultációkról szóló ukrán törvény hatálybalépése az ukrajnai hadiállapot megszűnésétől vagy eltörlésétől számított 12 hónapon belül. A törvény létrehozza a helyi jelentőségű kérdésekkel foglalkozó közpolitika kialakítása és végrehajtása során folytatott nyilvános konzultációk jogi mechanizmusát, amely megteremti a koherens, eredményes és hatékony politikai és döntéshozatali folyamatok előfeltételeit.”* A 9.4. lépés a 9. fejezeten (decentralizáció és regionális politika) belüli 2. reform végrehajtásához kapcsolódó egyetlen lépés.
Benyújtott bizonyítékok 1. összefoglaló dokumentum, amely kellően megindokolja, hogy a lépést miként teljesítették kielégítő módon a tanácsi végrehajtási határozat mellékletében meghatározott követelményekkel összhangban; 2. *a nyilvános konzultációkról szóló,* 2024. június 20-i 3841-IX. sz. ukrán törvény másolata.
Elemzés Az ukrán hatóságok által benyújtott indokolás és érdemi bizonyítékok a 9.4. lépés valamennyi alkotóelemére kiterjednek. A 9. fejezeten (decentralizáció és regionális politika) belüli 2. reform célja, hogy fokozza a polgárok aktív részvételét a helyi döntéshozatali folyamatokban. E célból 2024. június 20-án hatályba lépett a nyilvános konzultációkról szóló törvény, amely az ukrajnai hadiállapot megszűnésétől vagy eltörlésétől számított 12 hónapon belül alkalmazandó. A törvény létrehozza a nyilvános konzultációk jogi mechanizmusát, amely a következőkre terjed ki: i. az állami politika kidolgozása, kialakítása és végrehajtása; ii. a helyi jelentőségű kérdések programdokumentumokon keresztül történő kezelése; valamint iii. jogi aktusok kidolgozása. A törvény meghatározza a nyilvános konzultációk tartására kötelezett szerveket, a folyamatot szabályozó általános elveket, valamint az e kötelezettség alóli kivételek körét. A törvény továbbá részletezi a nyilvános konzultációk lefolytatására alkalmazandó eljárásokat, ideértve kötelező formátumukat, a nyilvánosság részvételére vonatkozó minimális határidőket és az ukrán parlament által folytatott konzultációkra alkalmazandó különleges eljárást. A törvény ezenkívül meghatározza a nyilvános konzultációkra benyújtott beadványok és az eredmények nyomon követésére, jelentésére és terjesztésére vonatkozó követelményeket.
A Bizottság értékelése: kielégítő módon teljesült.

12.3. lépés

A lépés neve: A földtulajdon-viszonyok nyilvános nyomon követésére szolgáló automatizált rendszer létrehozása
Kapcsolódó reform/beruházás: 2. reform A jól működő földpiac biztosítása
Finanszírozási forrás: hitel
Kontextus A tanácsi végrehajtási határozat melléklete a következő követelményt határozza meg a 12.3. lépésre vonatkozóan: *„Az állami telekkönyvi nyilvántartás fenntartása keretében működő, a földtulajdonviszonyok nyilvános nyomon követésére szolgáló automatizált rendszer működésbe lépése. A földterületek tömeges felmérésére szolgáló geoinformációs rendszer működésbe lépése, amely az állami telekkönyvi nyilvántartás szoftverének részét képezi.”* A 12.3. lépés a 12. fejezeten (agrár-élelmiszeripari ágazat) belüli 2. reform végrehajtásához kapcsolódó egyetlen lépés.
Benyújtott bizonyítékok 1. összefoglaló dokumentum, amely kellően megindokolja, hogy a lépést miként teljesítették kielégítő módon a tanácsi végrehajtási határozat mellékletében meghatározott követelményekkel összhangban; 2. *a földtulajdonviszonyok nyilvános nyomon követéséről szóló,* 2023. május 12-i 474. sz. minisztertanácsi határozat másolata; 3. *„a földtulajdonviszonyok nyilvános nyomon követésének és a földpiac ennek részeként történő nyomon követésének lefolytatására vonatkozó eljárás”* című dokumentum másolata a 2023. május 12-i 474. sz. határozat függelékeként; 4. *a földtulajdonviszonyok nyilvános nyomon követésének eredményeire vonatkozó adatok jegyzékének jóváhagyásáról szóló,* 2025. március 31-i 120. sz. állami telekkönyvi nyilvántartási rendelet másolata; 5. *a földtulajdonviszonyok nyilvános nyomon követésének eredményeire vonatkozó, nyilvánosságra hozandó adatok jegyzékének* másolata a 2025. március 31-i 120. sz. rendelet függelékeként; 6. a földtulajdonviszonyok nyilvános nyomon követésére szolgáló rendszer weboldalára vezető link: https://monitoring.land.gov.ua/; 7. *a földterületek tömeges felmérésére irányuló kísérleti projekt végrehajtásának bizonyos kérdéseiről szóló,* 2023. október 13-i 1078. sz. minisztertanácsi határozat másolata; 8. *a földterületek tömeges felmérésére irányuló kísérleti projekt végrehajtására vonatkozó eljárás* másolata a 2023. október 13-i 1078. sz. határozat függelékeként; 9. *a földterületek tömeges felmérésére irányuló kísérleti projekt eredményeinek közzétételéről szóló,* 2025. március 31-i 121. sz. állami telekkönyvi nyilvántartási rendelet másolata; 10. a földterületek tömeges felmérésére szolgáló geoinformációs rendszer weboldalára (https://e.land.gov.ua/services) vezető link és az ideiglenes bejelentkezést lehetővé tevő hitelesítő adatok.

Elemzés

Az ukrán hatóságok által benyújtott indokolás és érdemi bizonyítékok a 12.3. lépés valamennyi alkotóelemére kiterjednek.

A 12. fejezeten (agrár-élelmiszeripari ágazat) belüli 2. reform célja a jól működő földpiac biztosítása. E célból elindították a földtulajdonviszonyok nyilvános nyomon követésére szolgáló automatizált rendszert, valamint a földterületek tömeges felmérésére szolgáló geoinformációs rendszert.

A két rendszer más meglévő állami információs rendszerekkel való interakciója tovább javítja a földtulajdonviszonyokat érintő ellenőrzési és döntéshozatali mechanizmusokat. A két rendszer lehetővé teszi a földtulajdonviszonyok tranzakciós árainak meghatározását (földvásárlás, -haszonbérlet és -alhaszonbérlet), és megalapozza az adórendszer további javítását a nemzetközi ingatlanadózási gyakorlatokkal összhangban.

A földtulajdonviszonyok nyilvános nyomon követéséről szóló, 2023. május 12-i 474. sz. minisztertanácsi határozattal jóváhagyott, a földtulajdonviszonyok nyilvános nyomon követésének és a földpiac ennek részeként történő nyomon követésének lefolytatására vonatkozó eljárás (a továbbiakban: a földtulajdonviszonyok nyomonkövetési eljárása) meghatározza, hogy a földtulajdonviszonyok nyilvános nyomon követésére szolgáló automatizált rendszer lehetővé teszi a földtulajdonviszonyok helyzetére vonatkozó információk automatizált gyűjtését, tárolását, összesítését és közzétételét.

A földtulajdonviszonyok nyomonkövetési eljárásával összhangban a 2025. március 31-i 120. sz. állami telekkönyvi nyilvántartási rendelet jóváhagyta a földtulajdonviszonyok nyilvános nyomon követésére szolgáló automatizált rendszer szoftverében általánosított (szöveges, grafikus, kartográfiai vagy táblázatos) formában közzéteendő adatok jegyzékét. A rendszer a következő weboldalon érhető el: https://monitoring.land.gov.ua/. A rendszer fő funkciói nyilvánosan hozzáférhetők. A regisztrált felhasználók további funkciókat érhetnek el.

A földtulajdonviszonyok nyilvános nyomon követésére szolgáló automatizált rendszer elkészült, de szakaszosan kerül bevezetésre. Az értékelés idején a rendszer valós körülmények között, kísérleti üzemmódban működött a funkciók ellenőrzése és a lehetséges hibák vagy sebezhetőségek azonosítása érdekében.

A földterületek tömeges felmérésére irányuló kísérleti projekt végrehajtásának bizonyos kérdéseiről szóló 1078. sz. minisztertanácsi határozattal jóváhagyott, a földterületek tömeges felmérésére irányuló kísérleti projekt végrehajtására vonatkozó eljárás a földterületek tömeges felmérésére szolgáló geoinformációs rendszert úgy határozza meg, mint az egyes földterületek felmérésének lefolytatására és aktualizálására vonatkozó eljárást automatizáló eszközt, amely biztosítja az eredményekhez való nyilvános hozzáférést. Előírja továbbá, hogy a geoinformációs rendszert integrálni kell az állami telekkönyvi nyilvántartás szoftverébe.

A földterületek tömeges felmérésére irányuló kísérleti projekt eredményeinek közzétételéről szóló, 2025. március 31-i 121. sz. állami telekkönyvi nyilvántartási rendelet engedélyezi a mezőgazdasági földterületek tömeges felmérésével kapcsolatos legutóbbi eredmények regressziós modellen alapuló közzétételét az állami telekkönyvi nyilvántartás weboldalán. A földterületek tömeges felmérésére szolgáló geoinformációs rendszer az állami telekkönyvi nyilvántartás weboldaláról érhető el: https://e.land.gov.ua/services.

A Bizottság értékelése: kielégítő módon teljesült.

12.7. lépés

A lépés neve: Az öntözőrendszerre vonatkozó hosszú távú terv elfogadása

Kapcsolódó reform/beruházás: 5. reform Az öntözőrendszer hosszú távú fejlesztése az ágazat éghajlatváltozással szembeni rezilienciájának növelése érdekében

Finanszírozási forrás: hitel

Kontextus

A tanácsi végrehajtási határozat melléklete a következő követelményt határozza meg a 12.7. lépésre vonatkozóan:

„»Az öntözőrendszer fejlesztésére vonatkozó hosszú távú terv« elfogadása. A terv a következő fő területekre összpontosít:

— *az öntözési ágazat prioritásai az összes gazdasági előny elemzése alapján,*

— *a vízügyi ágazati stratégiával és a vízgyűjtő medence alapú vízgazdálkodás elveivel való összehangolás,*

— *a szükséges állami és egyéb beruházások jelzése, valamint a további privatizáció szükségessége,*

— *az ágazat irányítási/igazgatási dimenziója,*

— *a környezeti hatásvizsgálatról szóló uniós ajánlással, a stratégiai környezeti vizsgálattal és az e területre vonatkozó ukrán jogszabályokkal összhangban bármely rehabilitációs vagy építési projekt esetében elvégzendő környezeti vizsgálat.”*

A 12.7. lépés a 12. fejezeten (agrár-élelmiszeripari ágazat) belüli 5. reform végrehajtásához kapcsolódó egyetlen lépés.

Benyújtott bizonyítékok

1. összefoglaló dokumentum, amely kellően megindokolja, hogy a lépést miként teljesítették kielégítő módon a tanácsi végrehajtási határozat mellékletében meghatározott követelményekkel összhangban;
2. *az ukrajnai öntözőkomplexum fejlesztésére vonatkozó, 2050-ig tartó hosszú távú terv jóváhagyásáról szóló,* 2025. március 25-i 280-p. sz. minisztertanácsi rendelet másolata;
3. *az ukrajnai öntözőkomplexum fejlesztésére vonatkozó, 2050-ig tartó hosszú távú terv* másolata a 2025. március 25-i 280-p. sz. rendelet függelékeként.

Elemzés

Az ukrán hatóságok által benyújtott indokolás és érdemi bizonyítékok a 12.7. lépés valamennyi alkotóelemére kiterjednek.

A 12. fejezeten (agrár-élelmiszeripari ágazat) belüli 5. reform célja, hogy fenntartható módon biztosítsa az öntözési infrastruktúra hosszú távú tervezését az agrár-élelmiszeripari ágazat éghajlatváltozással összefüggő rezilienciájának előmozdítása érdekében. E célból a Minisztertanács a 2025. március 25-i 280-p. sz. rendelettel elfogadta az ukrajnai öntözőkomplexum fejlesztésére vonatkozó, 2050-ig tartó hosszú távú tervet (a továbbiakban: a terv).

A terv meghatározza az öntözési ágazat fő prioritásait az ágazat összes gazdasági előnyének elemzése alapján. Meghatározza az öntözési infrastruktúra 2050-ig történő fejlesztésének irányát, a 2030-ig tartó első végrehajtási szakaszra vonatkozó célkitűzésekkel és tevékenységekkel. Ez a kezdeti szakasz az Odessza, Mikolajiv és Zaporizzsja oblasztyban megvalósuló kísérleti projektekre összpontosít.

A terv a fenntartható mezőgazdaság előmozdítását és az éghajlatváltozás hatásainak enyhítését célzó tevékenységeket is tartalmaz. Három fő terület vonatkozásában nyújt becslést a végrehajtás első szakaszából származó gazdasági előnyökről: 2 371,6 millió UAH (kb. 51,3 millió EUR) összegű bevétel az öntözés alá vont további földterületek megnövekedett terméshozamából; 587,5 millió UAH (kb. 12,7 millió EUR) összegű megtakarítás a vízveszteség csökkentéséből, valamint 445 millió UAH (kb. 9,6 millió EUR) összegű megtakarítás a szivattyúállomások energiamegtakarításából.

A terv összhangban van Ukrajna 2050-ig tartó időszakra vonatkozó, a Minisztertanács által 2022-ben jóváhagyott vízügyi stratégiájával, valamint a vízgyűjtő medence alapú vízgazdálkodás elveivel. Az öntözési infrastruktúra fejlesztése a vízgyűjtő-gazdálkodási terveknek megfelelően történik, biztosítva a vízkészletek megőrzését.

A terv kiemeli az állami és egyéb beruházások, valamint a további privatizáció szükségességét. A terv végrehajtásához 4 644,3 millió UAH (kb. 100,5 millió EUR) összegű beruházásra lesz szükség. A terv előzetes becslései azt mutatják, hogy a vízvisszanyerési infrastruktúra fejlesztéséhez további 24 360,9 millió UAH-ra (kb. 527,2 millió EUR) lesz szükség a nemzetközi pénzügyi intézményektől és magánbefektetőktől.

A terv szerint a főbb infrastrukturális létesítmények állami tulajdonban maradnak, és azokat közérdekből az állam kezeli. Azt is előirányozza, hogy a regionális öntözőrendszerek 60 %-a és a helyi öntözőrendszerek 100 %-a vízfelhasználó szervezetekhez vagy magántulajdonosokhoz kerül. Ez lehetővé teszi a mezőgazdasági termelők számára, hogy független módon ruházzanak be az öntözési infrastruktúrába. A szivattyúállomások privatizációjának előkészületei 2030-ra befejeződnek.

A terv az öntözési ágazat irányítási és igazgatási struktúrájának javítására összpontosít. Az öntözési infrastruktúrát egységes, technológiailag integrált rendszerként igazgatják majd, összhangban az ökológiai korlátokkal. A vízgazdálkodást funkcionálisan szétválasztják az öntözőinfrastruktúrától.

A terv vízfelhasználói szervezetek létrehozását irányozza elő, amelyek fontosabb szerepet fognak betölteni az ágazat irányításában. Emellett olyan intézkedéseket is tartalmaz, amelyek növelik a helyi önkormányzati szervek, a helyi közigazgatási szervek és a mezőgazdasági termelők kapacitását az öntözőrendszerek kezelése és a modern technológiák öntözési ágazatban történő alkalmazása terén.

A terv végrehajtása éves nemzeti nyomon követés tárgyát képezi majd, a terv céljainak és prioritásainak átfogó felülvizsgálatára pedig ötévente kerül sor.

A rehabilitációs vagy építési projektek esetében környezeti vizsgálatok készülnek a területre vonatkozó uniós ajánlásokkal összhangban, a terv végrehajtása pedig a stratégiai környezeti vizsgálatról szóló, valamint a környezeti hatásvizsgálatról szóló ukrán törvénnyel összhangban történik.

A Bizottság értékelése: kielégítő módon teljesült.

13.5. lépés

A lépés neve: Korszerűsített elektronikus kormányzati szolgáltatás létrehozása a felszín alatti ásványkincsek kitermelői számára

Kapcsolódó reform/beruházás: 2. reform Az igazgatási eljárások javítása

Finanszírozási forrás: hitel

Kontextus

A tanácsi végrehajtási határozat melléklete a következő követelményt határozza meg a 13.5. lépésre vonatkozóan:

„Működésbe lép a felszín alatti ásványkincsek kitermelői számára biztosított, korszerűsített elektronikus kormányzati szolgáltatás, amely az altalajhasználatra vonatkozó különleges engedélyek állami nyilvántartásához való hozzáférés tekintetében további funkciókkal rendelkezik, lehetővé téve e-engedélyek (a nyilvántartásból származó kivonat) kérelmezését és megszerzését, valamint a digitális geológiai adatokhoz való hozzáférést.”

A 13.5. lépés a 13. fejezeten (kritikus fontosságú nyersanyagok kezelése) belüli 2. reform végrehajtásához kapcsolódó három lépés közül az első. Ezt követi a kritikus fontosságú nyersanyagok kitermelésére irányuló tervezett beruházási projektek közzétételével kapcsolatos (2025 második negyedévében esedékes) 13.3. lépés, valamint a termékmegosztási megállapodásra irányuló nemzetközi pályázatok – átláthatóságuk biztosítása mellett történő – elindításával kapcsolatos (2025 második negyedévében esedékes) 13.4. lépés.

Benyújtott bizonyítékok

1. összefoglaló dokumentum, amely kellően megindokolja, hogy a lépést miként teljesítették kielégítő módon a tanácsi végrehajtási határozat mellékletében meghatározott követelményekkel összhangban;
2. *az altalajhasználattal kapcsolatos egységes állami elektronikus geoinformációs rendszer egyes elemeinek próbaüzembe helyezéséről szóló,* 2024. december 26-i 602. sz. ukrán állami földtani és altalajszolgálati rendelet másolata;
3. *az altalajhasználatra vonatkozó különleges engedélyek állami nyilvántartásának kereskedelmi célú üzembe helyezéséről szóló,* 2025. április 1-jei 109. sz. ukrán állami földtani és altalajszolgálati rendelet másolata;
4. az egységes állami elektronikus geoinformációs rendszer új elemeinek alapját képező szoftvertermékek használatára vonatkozó engedély másolata;
5. a munkálatok befejezéséről szóló igazolás másolata;
6. a korszerűsített elektronikus kormányzati szolgáltatáshoz vezető link: https://nadra.gov.ua/entrance.

Elemzés

Az ukrán hatóságok által benyújtott indokolás és érdemi bizonyítékok a 13.5. lépés valamennyi alkotóelemére kiterjednek.

A 13. fejezeten (kritikus fontosságú nyersanyagok kezelése) belüli 2. reform célja az eljárás optimalizálása és a potenciális befektetők adminisztratív terheinek csökkentése. A fő cél az új befektetési döntések átláthatóságának, gyorsaságának és költséghatékonyságának javítása. E célból a 109. sz. ukrán állami földtani és altalajszolgálati rendelettel kereskedelmi céllal üzembe helyezték és működésbe léptették a korszerűsített elektronikus kormányzati szolgáltatást (az altalajhasználatra vonatkozó különleges engedélyek állami nyilvántartását). A szolgáltatás az ukrán állami földtani és altalajszolgálat honlapján érhető el: Állami földtani elektronikus kormányzati szolgáltatási portál.

A korszerűsített elektronikus kormányzati szolgáltatás további funkciókat biztosít a digitális geológiai adatokhoz való hozzáféréshez, és lehetővé teszi az altalajhasználatra vonatkozó különleges engedélyekre vonatkozó információk nyilvántartását.

A nyilvántartás az altalajhasználatra vonatkozó különleges engedély dátumával, érvényességi idejével és kiadásának indokaival, valamint meghosszabbításával és módosításával kapcsolatos információkat tartalmazza. Meghatározza az altalajhasználat típusát és célját, az altalajterületre vonatkozó információkat, a felszín alatti ásványkincsek kitermelői által az altalajhasználat során elvégzendő munka finanszírozásának forrását (állami vagy magánfinanszírozás), a különleges feltételeket, a tulajdonjogi adatokat, az engedély jóváhagyására vonatkozó információkat, valamint az altalajhasználati megállapodás vagy a termelésmegosztási megállapodás részleteit.

2025. április 1-jétől az altalajhasználatra vonatkozó különleges engedély kiadása elektronikus úton történik (e-engedély) az egységes geoinformációs rendszerrel, a felszín alatti ásványkincsek kitermelőivel, az „EcoSystem” egységes környezetvédelmi platformmal kapcsolatos elektronikus kormányzati szolgáltatások révén, a nyilvántartásból nyert kivonatként. Az értékelés időpontjában a nyilvántartásból nyert kivonatban szereplő információk naprakészek voltak.

A Bizottság értékelése: kielégítő módon teljesült.

14.1. lépés

A lépés neve: Az ukrajnai rádióspektrum-kiosztásra és -használatra vonatkozó felülvizsgált terv elfogadása

Kapcsolódó reform/beruházás: 1. reform Biztonságos és hatékony digitális infrastruktúra

Finanszírozási forrás: hitel

Kontextus

A tanácsi végrehajtási határozat melléklete a következő követelményt határozza meg a 14.1. lépésre vonatkozóan:

„»Az ukrajnai rádióspektrum frekvenciáinak kiosztásra és használatra vonatkozó terv jóváhagyásáról« szóló ukrán minisztertanácsi határozat módosításáról szóló ukrán minisztertanácsi határozat elfogadása. A határozat megállapítja az Ukrajnában használható rádiótechnológiákat, meghatározva az azoknak megfelelő frekvenciasávokat és rádiószolgáltatásokat, valamint a fejlesztésük és használatuk megszüntetésének feltételeit, továbbá az Ukrajnában meghonosítandó ígéretes rádiótechnológiák listáját, meghatározva az azoknak megfelelő frekvenciasávokat és rádiószolgáltatásokat, valamint az uniós vívmányokkal összhangban történő bevezetésük feltételeit.”

A 14.1. lépés a 14. fejezeten (digitális átállás) belüli 1. reform végrehajtásához kapcsolódó két lépés közül az egyik. Végrehajtása az állami információs erőforrások és a kritikus információs infrastruktúra kiberbiztonsági képességeinek megerősítéséről szóló jogszabály hatálybalépésével kapcsolatos (szintén 2025 első negyedévében esedékes) 14.2. lépéssel párhuzamosan történik.

Benyújtott bizonyítékok

1. összefoglaló dokumentum, amely kellően megindokolja, hogy a lépést miként teljesítették kielégítő módon a tanácsi végrehajtási határozat mellékletében meghatározott követelményekkel összhangban;
2. *az ukrajnai rádióspektrum frekvenciáinak kiosztásra és használatra vonatkozó terv jóváhagyásáról szóló ukrán minisztertanácsi határozat módosításáról szóló,* 2024. november 1-jei 1253. sz. minisztertanácsi határozat másolata.

Elemzés

Az ukrán hatóságok által benyújtott indokolás és érdemi bizonyítékok a 14.1. lépés valamennyi alkotóelemére kiterjednek.

A 14. fejezeten (digitális átállás) belüli 1. reform célja a kiberbiztonság megerősítése a digitális átalakulás folyamatában. E célból a Minisztertanács határozatot fogadott el, amely tartalmazza a rádióspektrum-kiosztásra és -használatra vonatkozó felülvizsgált tervet. Az elfogadott határozat módosítja *„az ukrajnai rádióspektrum frekvenciáinak kiosztásra és használatra vonatkozó terv jóváhagyásáról”* szóló, 2023. december 19-i 1340. sz. minisztertanácsi határozatot.

A felülvizsgált terv meghatározza az Ukrajnában megengedett rádiótechnológiákat, konkretizálva a megfelelő frekvenciasávokat és rádiószolgáltatásokat. Meghatározza továbbá a fejlesztésük és használatuk befejezésének feltételeit, és felsorolja az ígéretes rádiótechnológiákat, valamint a hozzájuk kapcsolódó frekvenciasávokat és rádiószolgáltatásokat, ezáltal segítve Ukrajnát abban, hogy az uniós vívmányokkal összhangban javítsa távközlési környezetét.

Az Ukrajna által végzett stratégiai összehangolás elő fogja mozdítani a további innovációt a távközlési ágazatban. Ezen túlmenően a módosított terv elfogadása elengedhetetlen egy olyan hatékony rádióspektrum-politika kialakításához, amelynek célja a lehetséges interferencia csökkentése, a biztonság fokozása és a rendelkezésre álló rádiófrekvenciák használatának optimalizálása.

Összességében ez a határozat segíti Ukrajna az iránti elkötelezettségét, hogy technológiai paritást érjen el az EU-val, és ezáltal előmozdítja digitális átállását.

A Bizottság értékelése: kielégítő módon teljesült.

14.2. lépés

A lépés neve: Az állami információs erőforrások és a kritikus információs infrastruktúra kiberbiztonsági képességeinek megerősítéséről szóló jogszabály hatálybalépése

Kapcsolódó reform/beruházás: 1. reform Biztonságos és hatékony digitális infrastruktúra

Finanszírozási forrás: hitel

Kontextus

A tanácsi végrehajtási határozat melléklete a következő követelményt határozza meg a 14.2. lépésre vonatkozóan:

„A NIS és a NIS 2 kerettel való összehangolásra szolgáló jogalkotási aktusok hatálybalépése (konkrétan az Unió egész területén magas szintű kiberbiztonságot biztosító intézkedésekről, a 910/2014/EU rendelet és az (EU) 2018/1972 irányelv módosításáról, valamint az (EU) 2016/1148 irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2022. december 14-i (EU) 2022/2555 európai parlamenti és tanácsi irányelv). A jogi aktusok a következő fő területekre összpontosítanak:

— *az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni háborújával összefüggésben a kibertérben elkövetett agresszió megelőzésére, felderítésére és visszaszorítására irányuló intézkedések végrehajtásához szükséges megfelelő jogi keret létrehozását célzó intézkedések kötelező végrehajtásának szabályozása,*

— *az állami információs erőforrások és a kritikus információs infrastruktúra kibertámadásokkal szembeni védelmének fokozása,*

— *a kiberbiztonság és az információvédelem szabályozási keretének javítása a nemzeti kiberbiztonsági rendszer kiberfenyegetések elhárítására irányuló képességeinek megerősítése érdekében.”*

A 14.2. lépés a 14. fejezeten (digitális átállás) belüli 1. reform végrehajtásához kapcsolódó második és utolsó lépés. Végrehajtása az ukrajnai rádióspektrum-kiosztásra és -használatra vonatkozó felülvizsgált terv elfogadásával kapcsolatos (szintén 2025 első negyedévében esedékes) 14.1. lépéssel párhuzamosan történik.

Benyújtott bizonyítékok

1. összefoglaló dokumentum, amely kellően megindokolja, hogy a lépést miként teljesítették kielégítő módon a tanácsi végrehajtási határozat mellékletében meghatározott követelményekkel összhangban;
2. *az egyes ukrán törvényeknek az állami információs erőforrások és a kritikus információs infrastruktúra információvédelme és kibervédelme tekintetében történő módosításáról szóló,* 2025. március 27-i 4336-IX. sz. ukrán törvény másolata;
3. *az ukrán minisztertanács egyes határozatainak az állami információs erőforrások és a kritikus információs infrastruktúra kibervédelme tekintetében történő módosításáról szóló,* 2025. március 28-i 447. sz. minisztertanácsi határozat másolata;
4. az Ukrajna digitális átállásért felelős minisztériuma, a Különleges kommunikációs és információvédelmi ukrán állami szolgálat és az Elektronikus hírközlés, a rádiófrekvencia-spektrum és a postai szolgáltatások nyújtásának állami szabályozásával foglalkozó nemzeti bizottság közötti, 2025. május 28-i szándéknyilatkozati jegyzőkönyv másolata.

Elemzés

Az ukrán hatóságok által benyújtott indokolás és érdemi bizonyítékok a 14.2. lépés valamennyi alkotóelemére kiterjednek.

A 14. fejezeten (digitális átállás) belüli 1. reform célja a kiberbiztonság megerősítése a digitális átalakulás folyamatában. E célból az ukrán parlament elfogadta az egyes ukrán törvényeknek az állami információs erőforrások és a kritikus információs infrastruktúra információvédelme és kibervédelme tekintetében történő módosításáról szóló, 2025. március 27-i 4336-IX. sz. ukrán törvényt. A törvény 2025. április 18-án hatályba lépett.

A törvény *az Unió egész területén egységesen magas szintű kiberbiztonságot biztosító intézkedésekről, valamint a 910/2014/EU rendelet és az (EU) 2018/1972 irányelv módosításáról és az (EU) 2016/1148 irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2022. december 14-i (EU) 2022/2555 európai parlamenti és tanácsi irányelv (NIS 2 irányelv)* elveire épülő kiberbiztonsági intézkedéseket vezet be. A törvény elvben növelni fogja a nemzeti kiberbiztonsági rendszer kiberfenyegetések kezelésére és enyhítésére irányuló általános kapacitását.

Reziliens és koherens nemzeti keretet hoz létre, amelynek célja az Ukrajna elleni orosz invázióval összefüggő kibertámadások megelőzése, felderítése és leküzdése. E célból a törvény létrehozza a kiberbiztonsági incidensekre, kibertámadásokra és kiberfenyegetésekre vonatkozó nemzeti információcsere-rendszert. A törvény előírja a kulcsfontosságú érdekelt felek – például a kritikus infrastruktúrákat és az állami információs erőforrásokat kezelő szervek – azonosítását, valamint kötelezettségeik meghatározását.

Felvázolja továbbá a számítógép-biztonsági incidensekre reagáló csoportok (CSIRT-ek) és az illetékes hatóságok felelősségi köreit a releváns információk gyűjtésével, védelmével és közzétételével kapcsolatban. Ezen túlmenően a törvény létrehoz egy, a kiberbiztonsági incidensekre való reagálással foglalkozó nemzeti rendszert, egyértelműen meghatározva a nemzeti, ágazati, regionális és funkcionális szintű feladatokat és felelősségi köröket, valamint az e szereplők közötti hatékony koordinációt biztosító eljárásokat.

A törvény célja az állami információs erőforrások és a kritikus információs infrastruktúra kibertámadásokkal szembeni védelmének megerősítése. Sebezhetőségi felderítési rendszer bevezetését írja elő kifejezetten az állami információs erőforrásokat kezelő vagy a kritikus infrastrukturális létesítményeket kiszolgáló információs és kommunikációs rendszerek esetében. Ezen intézkedések célja a fenyegetések proaktív azonosításának és orvoslásának a támogatása az alapvető technológiai eszközök körében.

A törvény a kiberbiztonság és az információvédelem szabályozási rendszerének reformjáról rendelkezik. A szabályozási keret kiber- és információvédelmi követelményeket, valamint a korlátozott hozzáférésű állami információkat vagy adatokat kezelő információs és kommunikációs rendszerekre vonatkozó biztonsági intézkedések végrehajtására vonatkozó eljárásokat foglal magában. Emellett a törvény általános követelményeket határoz meg a kiberbiztonsági feladatokat ellátó, különösen az érzékeny vagy kritikus információkat kezelő alkalmazottak szakmai képesítésére és háttérellenőrzésére vonatkozóan.

Ezenkívül kiberbiztonsági szakembereknek tartott strukturált képzési programok, rendszeres gyakorlatok és célzott tájékoztatók megvalósítását is előírja. Ezek a kapacitásépítési tevékenységek a kritikus infrastruktúrák védelmével megbízott személyekre és az államigazgatáson belül vezető feladatokat ellátó személyekre terjednek ki, ezáltal biztosítva a magas szintű felkészültséget és rezilienciát.

A 14. fejezeten (digitális átállás) belüli 1. reform leírása kitér olyan jogalkotási aktusok elfogadására is, amelyek megteremtik az alapokat az 5G biztonsággal kapcsolatos uniós eszköztár végrehajtásához. E célból 2025. május 28-án elfogadták az illetékes hatóságok közötti szándéknyilatkozati jegyzőkönyvet. A jegyzőkönyv strukturált ütemtervet határoz meg az 5G kiberbiztonsággal kapcsolatos európai bizottsági ajánlások végrehajtásának elindítására a jelenlegi és az újonnan felmerülő kockázatok azonosítása és értékelése, a nemzeti jogszabályoknak az uniós követelményekkel való összehangolása, valamint az Európai Bizottsággal, az Európai Uniós Kiberbiztonsági Ügynökséggel (ENISA) és a tagállamokkal folytatott konzultációk révén.

Előírja a szükséges jogszabályi változtatások elfogadását, a magas kockázatú beszállítók megfelelő használati korlátozások melletti kijelölését, valamint az elektronikus hírközlési szolgáltatóknak szóló részletes iránymutatások közzétételét.

A Bizottság értékelése: kielégítő módon teljesült.

14.3. lépés

A lépés neve: A közszolgáltatások digitalizációjára vonatkozó, 2026-ig szóló cselekvési terv elfogadása

Kapcsolódó reform/beruházás: 2. reform A közszolgáltatások digitalizálása

Finanszírozási forrás: hitel

Kontextus

A tanácsi végrehajtási határozat melléklete a következő követelményt határozza meg a 14.3. lépésre vonatkozóan:

„A közszolgáltatások digitalizációjára vonatkozó, 2026-ig szóló cselekvési terv jóváhagyásáról szóló ukrán minisztertanácsi rendelet elfogadása. A cselekvési terv a következő fő területekre összpontosít:

— *helyreállítás,*

— *oktatás,*

— *egészségügyi ellátás,*

— *veteránoknak nyújtott szolgáltatások,*

— *katonai szolgálatot teljesítő személyek,*

— *vámügyek,*

— *e-szociális szféra.”*

A 14.3. lépés a 14. fejezeten (digitális átállás) belüli 2. reform végrehajtásához kapcsolódó két lépés közül az első. Ezt követi az eIDAS-rendelettel összehangolt, az elektronikus azonosítási rendszerek támogatásáról szóló jogi aktus hatálybalépésével kapcsolatos (2026 második negyedévében esedékes) 14.4. lépés.

Benyújtott bizonyítékok

1. összefoglaló dokumentum, amely kellően megindokolja, hogy a lépést miként teljesítették kielégítő módon a tanácsi végrehajtási határozat mellékletében meghatározott követelményekkel összhangban;
2. *a közszolgáltatások elektronikus formátumra való átállására vonatkozó, 2026-ig szóló cselekvési terv jóváhagyásáról szóló*, 2025. március 21-i 263-p. sz. minisztertanácsi rendelet másolata.

Elemzés

Az ukrán hatóságok által benyújtott indokolás és érdemi bizonyítékok a 14.3. lépés valamennyi alkotóelemére kiterjednek.

A 14. fejezeten (digitális átállás) belüli 2. reform célja, hogy a közszolgáltatások digitalizációja révén egyszerűsítse az állam és a polgárok közötti kapcsolattartást. E célból a Minisztertanács a 2025. március 21-i 263-p. sz. rendelettel cselekvési tervet hagyott jóvá, amely a következő kulcsfontosságú területekre összpontosít: helyreállítás, oktatás, egészségügyi ellátás, veteránoknak nyújtott szolgáltatások, katonai szolgálatot teljesítő személyek, vámügyek és e-szociális szféra. A cselekvési terv szerint ezeken a kulcsfontosságú területeken egyes közszolgáltatások esetében 2026-ig át kell állni elektronikus formátumra.

A helyreállítás területén a cselekvési terv célja, hogy hozzáférést biztosítson az egyének nem vagyoni jogait ért károkra vonatkozó információkhoz, ezáltal javítva a hatékonyságot. Az oktatást illetően a terv bevezeti a bizonyítványok elektronikus kiállítását, így biztosítva a tanulmányi eredmények biztonságos és hozzáférhető elismerését. Az egészségügyi ellátás területén a terv a gyógyszerekre vonatkozó helyes gyártási gyakorlatok érvényesítésével, valamint a gyógyszerek gyártására és értékesítésére vonatkozó engedélyek elektronikus kiállításának lehetővé tételével kívánja fokozni a digitalizációt.

A cselekvési terv a veteránok számára nyújtott szolgáltatások javítására is összpontosít azáltal, hogy megkönnyíti a veterán státusz és a rokkantsági nyugdíjak elektronikus feldolgozását. A katonai szolgálatot teljesítő személyekre vonatkozóan a terv magában foglalja a juttatások (például lakhatás és nyugdíj) digitális kezelését.

A terv célja továbbá, hogy a licencek és engedélyek elektronikus benyújtása és kezelése révén egyszerűsítse a vámeljárásokat.

Végezetül a szociális szférát illetően a terv hangsúlyozza az alapvető szolgáltatások digitális nyújtását, például a lakhatási jogosultságok online nyilvántartásba vételét és kezelését.

A Bizottság értékelése: kielégítő módon teljesült.

15.2. lépés

A lépés neve: Az állami éghajlat-politikáról szóló jogszabály hatálybalépése

Kapcsolódó reform/beruházás: 2. reform Éghajlat-politika

Finanszírozási forrás: hitel

Kontextus

A tanácsi végrehajtási határozat melléklete a következő követelményt határozza meg a 15.2. lépésre vonatkozóan:

„Az *állami éghajlat-politika alapelveiről szóló ukrán törvény hatálybalépése. A törvény a következő fő területekre összpontosít:*

— *az állami éghajlat-politika céljai és alapelvei,*

— *az éghajlatváltozás területén működő irányító szervek,*

— *stratégiai tervezés az éghajlatváltozás területén,*

— *az éghajlat-politikai célok elérését szolgáló mechanizmusok és eszközök,*

— *az éghajlatváltozás területén a szakpolitikák és intézkedések végrehajtásának nyomon követésére és az előrejelzésre szolgáló nemzeti keret,*

— *az éghajlatváltozással és az ózonréteg megőrzésével foglalkozó tudományos és szakértői tanács,*

— *az üvegházhatást okozó gázok emberi eredetű kibocsátása forrásonként és üvegházhatásúgáz-nyelők általi elnyelésének nemzeti nyilvántartási rendszere,*

— *nemzetközi együttműködés a közbeszerzés területén.*”

A 15.2. lépés a 15. fejezeten (zöld átállás és környezetvédelem) belüli 2. reform végrehajtásához kapcsolódó három lépés közül az első. Ezt követi a Párizsi Megállapodáshoz való második, nemzetileg meghatározott ukrán hozzájárulás elfogadásával kapcsolatos (2025 harmadik negyedévében esedékes) 15.4. lépés, valamint az éghajlatváltozással és az ózonréteg megőrzésével foglalkozó tudományos és szakértői tanácsról szóló határozat elfogadásával kapcsolatos (2025 negyedik negyedévében esedékes) 15.3. lépés.

Benyújtott bizonyítékok

1. összefoglaló dokumentum, amely kellően megindokolja, hogy a lépést miként teljesítették kielégítő módon a tanácsi végrehajtási határozat mellékletében meghatározott követelményekkel összhangban;
2. *az állami éghajlat-politika alapelveiről szóló,* 2024. október 30-i 3991-IX. sz. ukrán törvény másolata.

Elemzés

Az ukrán hatóságok által benyújtott indokolás és érdemi bizonyítékok a 15.2. lépés valamennyi alkotóelemére kiterjednek.

A 15. fejezeten (zöld átállás és környezetvédelem) belüli 2. reform célja, hogy létrehozza az éghajlat-politikai irányítás struktúráját, valamint az éghajlatváltozás területére vonatkozó ukrán állami szakpolitika kidolgozására és végrehajtására szolgáló megfelelő mechanizmust. E célból a 3991-IX. sz. törvényben ismertetett ukrán állami éghajlat-politika meghatározza az éghajlat-politikai irányítás kulcsfontosságú mechanizmusait és céljait.

Ukrajna állami éghajlat-politikájának célja, hogy az ország 2050-re elérje a klímasemlegességet, és köztes célértékként 2030-ra az 1990-es szinthez képest legalább 65 %-kal csökkentse az üvegházhatásúgáz-kibocsátást. A középtávú törekvések közé tartozik az üvegházhatást okozó gázok emberi eredetű kibocsátásának csökkentése, a megújuló energia használatának növelése, az általános energiaintenzitás csökkentése és a karbonszegény technológiák előmozdítása. A hosszú távú célkitűzések – a Párizsi Megállapodással összhangban – a globális a hőmérséklet-emelkedés jóval 2 Celsius-fok alatti szinten tartására és egy 1,5 °C-os korlát betartására összpontosítanak. Ukrajna állami éghajlat-politikájának vezérelvei hangsúlyozzák a nemek közötti egyenlőséget, a megkülönböztetett felelősséget és a klímasemlegességet. További kulcsfontosságú elv az energiahatékonyság előtérbe helyezése és a „szennyező fizet” elv végrehajtása.

Az állami éghajlat-politika irányítását ellátó főbb szervek: az ukrán parlament, a Minisztertanács és az erre a célra létrehozott központi végrehajtó szervek, például a tudományos és szakértői tanács. A parlament feladata az állami éghajlat-politika alapelveinek meghatározása és a végrehajtás parlamenti felügyelete. Ennek része az is, hogy a Minisztertanács éves eredményjelentéseket nyújt be.

A szakpolitika olyan nemzeti rendszert hoz létre, amelyben a központi végrehajtó hatóságok évente jelentést tesznek a Minisztertanácsnak az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást célzó intézkedések végrehajtásáról és eredményeiről, biztosítva a nemzeti és nemzetközi kötelezettségekkel való összhangot.

A tudományos és szakértői tanács hatékonyság és megfelelőség szempontjából értékeli ezeket a szakpolitikákat, és egyúttal előrejelzést nyújt, a nyomon követés eredményei pedig beépülnek a kormányzati jelentésekbe, és szükség esetén alapul szolgálnak a szakpolitikák kiigazításához.

A Minisztertanács feladata, hogy prioritásként kezelje és végrehajtsa az ágazatközi állami éghajlat-politikát, koordinálja a szakminisztériumok erőfeszítéseit, és a szakpolitikát támogató jogi aktusokat hozzon, például Ukrajna Párizsi Megállapodáshoz való hozzájárulására vonatkozóan.

A központi végrehajtó szervek feladata, hogy az állami éghajlat-politikában meghatározott konkrét területeken állami szakpolitikákat dolgozzanak ki és hajtsanak végre. A Minisztertanácsnak ötévente aktualizálnia kell Ukrajna hosszú távú dekarbonizációs fejlesztési stratégiáját az éghajlatváltozással kapcsolatos dinamikus és rugalmas megközelítés biztosításának érdekében.

Az éghajlat-politikai célok elérésére szolgáló mechanizmusok közé tartoznak az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentését célzó költségvetési eszközök, például a karbonszegény technológiák bevezetésére irányuló adók, támogatások és ösztönzők. Emellett egyedi, a vállalkozásokat üvegházhatásúgáz-kibocsátásuk csökkentésében segítő támogatási mechanizmusok jönnek létre, ideértve a fenntarthatóbb műveletekre való áttérést ösztönző pénzügyi vagy technikai segítségnyújtást is.

A tudományos és szakértői tanács az állami éghajlat-politika céljai és elvei alapján értékeli az állami szakpolitikákat. Értékeli továbbá az éghajlatváltozás mérséklését célzó költségvetési eszközök hatékonyságát.

Ukrajna állami éghajlat-politikája jogi szempontból tovább erősíti az üvegházhatásúgáz-kibocsátás és -elnyelés nyilvántartására szolgáló, már meglévő nemzeti rendszert a környezetvédelemért felelős központi végrehajtó szerv által vezetett olyan folyamatként, amely biztosítja az átláthatóságot, a pontosságot és a nemzetközi normáknak való megfelelést.

A szakpolitika szerint e szervnek vagy egy felhatalmazott intézménynek éves nemzeti jelentéseket kell készítenie és közzétennie a kibocsátásokról és elnyelésekről, amelyekhez a hatóságok és a vállalkozások szolgáltatnak adatokat.

A Bizottság értékelése: kielégítő módon teljesült.

15.5. lépés

A lépés neve: A nemzeti kibocsátáskereskedelmi rendszer létrehozására irányuló cselekvési terv elfogadása

Kapcsolódó reform/beruházás: 3. reform A szén-dioxid-árazás piaci mechanizmusai

Finanszírozási forrás: hitel

Kontextus

A tanácsi végrehajtási határozat melléklete a következő követelményt határozza meg a 15.5. lépésre vonatkozóan:

„Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátáskereskedelme nemzeti rendszerének létrehozására irányuló cselekvési terv jóváhagyásáról szóló ukrán minisztertanácsi határozat elfogadása. A cselekvési terv elfogadása biztosítja a következők meghatározását:

— *a kibocsátáskereskedelmi rendszer végrehajtásának szakaszai,*

— *a szakaszok időkeretei,*

— *a szükséges infrastruktúra,*

— *szervezeti intézkedések.”*

A 15.5. lépés a 15. fejezeten (zöld átállás és környezetvédelem) belüli 3. reform végrehajtásához kapcsolódó két lépés közül az első. Ezt követi a kötelező nyomonkövetési, jelentéstételi és hitelesítési rendszer újraindításával kapcsolatos (2025 második negyedévében esedékes) 15.6. lépés.

Benyújtott bizonyítékok

1. összefoglaló dokumentum, amely kellően megindokolja, hogy a lépést miként teljesítették kielégítő módon a tanácsi végrehajtási határozat mellékletében meghatározott követelményekkel összhangban;
2. *a nemzeti kibocsátáskereskedelmi rendszer létrehozására irányuló cselekvési terv jóváhagyásáról szóló,* 2025. február 21-i 146-r. sz. minisztertanácsi határozat másolata.

Elemzés

Az ukrán hatóságok által benyújtott indokolás és érdemi bizonyítékok a 15.5. lépés valamennyi alkotóelemére kiterjednek.

A 15. fejezeten (zöld átállás és környezetvédelem) belüli 3. reform célja a szén-dioxid-árazás piaci mechanizmusai fejlesztésének előmozdítása. E célból a nemzeti kibocsátáskereskedelmi rendszer létrehozására irányuló cselekvési terv előrelépést jelent az ukrajnai szén-dioxid-árazási piaci mechanizmusok megvalósítása felé.

Az ukrajnai nemzeti kibocsátáskereskedelmi rendszer létrehozására irányuló cselekvési terv két fő végrehajtási szakaszt határoz meg, mindegyikre vonatkozóan megadva a konkrét feladatokat, időkereteket, felelősségi köröket és előírva az előrehaladásról szóló tájékoztatást. Az előkészítő szakasz az érdekelt felekkel folytatott konzultációkra, valamint a szükséges jogszabályok kidolgozására és elfogadására összpontosít, a műszaki infrastruktúra – különösen a kibocsátáskereskedelmi rendszer alapvető előfeltételét jelentő nyomonkövetési, jelentéstételi és hitelesítési rendszer – javítása mellett.

Ebben a szakaszban sor kerül a kibocsátáskereskedelmi rendszerre vonatkozó, az uniós követelményekhez való igazodást szolgáló kezdeti jogalkotási javaslatok kidolgozására a nemzeti sajátosságok figyelembevétele mellett, valamint a fogalommeghatározások létrehozására, illetve a nyomon követésért felelős intézmény kijelölésére és a végrehajtó szerv meghatározására.

2025 és 2028 között elkészül a kibocsátáskereskedelmi rendszerről szóló törvénytervezet, és 2025 és 2027 között módosulnak a nyomonkövetési, jelentéstételi és hitelesítési rendszerrel kapcsolatos rendeletek. A kibocsátáskereskedelmi rendszer keretét felvázoló módszertani dokumentumok 2026 és 2028 között készülnek el. Az operatív szakaszban a rendszer teljeskörűen működőképessé válik, legkorábban az ukrajnai hadiállapot megszűnését vagy eltörlését követő három éven belül.

A cselekvési terv hangsúlyt helyez az alapvető infrastruktúra fejlesztésére az uniós követelményeknek való megfelelés biztosítása érdekében. Ennek részét képezi a nyomonkövetési, jelentéstételi és hitelesítési rendszer operatív funkcióinak biztosítása a hadiállapot megszűnését vagy eltörlését követő két éven belül, ami magában foglalja az összes érintett létesítménytől származó, üvegházhatásúgáz-kibocsátására vonatkozó hitelesített adatok beszerzését.

Emellett 2025 és 2026 között létrejön a nyomonkövetési, jelentéstételi és hitelesítési rendszerrel kapcsolatos egységes nyilvántartás. Ezen erőfeszítések támogatása érdekében 2026-ban képzési programok indulnak. Ezek az infrastruktúra-fejlesztések az ukrajnai kibocsátáskereskedelmi rendszer első operatív szakaszának előmozdítását szolgálják 2028-ig, biztosítva az összehangolást a szisztematikus és hatékony kibocsátáskezelésre vonatkozó szélesebb körű célokkal.

A cselekvési terv több szervezési intézkedést is tartalmaz a végrehajtásának támogatására. Ezek az intézkedések egy, az érdekelt felek bevonására szolgáló inkluzív és átlátható platform előmozdítására összpontosítanak, amely révén különféle nézőpontok és szakértelem segítenék a rendszer fejlesztését. Emellett a cselekvési terv hangsúlyt fektet az EU-val – különösen Ukrajna uniós csatlakozási folyamatával összefüggésben – folytatott együttműködésre, az erőfeszítéseknek az uniós normákkal és gyakorlatokkal történő összehangolása érdekében.

A Bizottság értékelése: kielégítő módon teljesült.